

BAJAI ÉVA

KARÁCSONYI IMA PANDÉMIA IDEJÉN

Segíts, hogy ne féljünk,
Inkább Hozzád térjünk!
De ne úgy, mint ki köt üzletet;
„Ha megmentesz, ezt, meg azt teszek.”

A Húsvét is nehéz volt már;
Gyereket, unokát ki vár?
Mikor azt sulykolják: veszélyes,
De az ünnep nélkülük szegényes.

Mégis lehet igazi karácsonyunk,
Ha idén csak Veled találkozunk;
Szűkkörű szülnapi zsúrt rendezünk,
Belső szobánkba temetkezünk.

Ott vallatunk; kit rejt a jászol?
születni, vagy élni volt bátor?
Leküldted, vagy csak elküldted?
Szólsz; a lényeg, hogy Te küldted.

Ő az Örök Példa legyen,
hogy kivel mit, s hogyan tegyen
Az ember, e különös lény,
Kinek szemét bántja a fény.

Ezért sötétben tapogat,
Dogmát dogmára rakosgat.
Meghallja-e Atyja szavát,
Mit kétezer éve kiált:
„Légy a szerelmes fiam Te is!
Benned is majd kedvem telik.”

KÖNYVAJÁNLÓ

BAJNOK DÁNIEL

GROMON ANDRÁS JÉZUS ÉS AZ EVANGÉLISTÁK FÉLREÉRTÉSEK, FÉLREMGYARÁZÁSOK

Gromon András semmilyen értelemben sem tekinthető hagyományos teológusnak. Aki valamelyest tájékozott az elmúlt harminc év magyar katolikus közéletében, tudhatja, hogy számára a teológiai gondolkodás nem földtől elrugaszkodott akadémikus vitákat, hanem egész egzisztenciáját mélyen

meghatározó szembesülést és szembesítést jelentett. Nem tanszéki pozíciókért, doktori címekért és más tudományos elismerésekért dolgozik, hanem azért, hogy minél jobban megértse és másokkal is megértesse mindazt, amit felismert Jézusnak a szinoptikus evangéliumokból kikövetkeztethető alakjából és tanításából. Sosem próbált tudományosodón érvelni vagy írni, hanem mindig arra törekedett, hogy a lehető legtöbben megértsék véleményét, amelyet csakis érvek formáltak, de tekintélyek soha.

Legújabb könyvében a szinoptikusokhoz írott három vaskos kommentárjának tartalmát rendezte tematikus tanulmányokba azzal a szándékkal, hogy az olvasó könnyebben áttekinthető formában találkozhatson az elemzésekkel. A tanulmányokat találó címek teszik könnyen azonosíthatókká: „Jézus tiltásai – avagy a kemény Jézus”, „Családelles Jézus?”, „Akik »az agyára mentek« Jézusnak”, „A retusálás nagymestere – Hogyan változtatta meg Lukács az általa átvett Márk-szövegeket?”. Maguk a tanulmányok egytől egyig az evangéliumok szövegének rendkívüli mélységű ismeretéről és eredeti görög nyelven történt tanulmányozásáról tanúskodnak, és bár valóban sokat merítenek az említett kommentárokból, a jól fókuszált tematikus egységek újra és újra ráébresztik az olvasót a jézusi örömmüzenet (vagy az azt félreértelmező hagyomány) valamely új aspektusára. A Szerző négy fejezetre osztotta írásait. Az első fejezetbe sorolt tanulmányok „magáról Jézusról” szólnak, a másodikban az evangélisták Jézushoz fűződő kapcsolata, a harmadikban pedig a szinoptikusok egymáshoz való viszonya a fő szempont. Az utolsó rész a Nyelvészet címet kapta – ebben azokat a szövegelemző módszereket és nyelvtani észrevételeket mutatja be a Szerző, amelyekkel dolgozva szentírástudományi és teológiai következtetéseket tehet. Minden egyes írás szembenéz a hagyományos szentírás-értelmezésekkel, és így minket is arra készítet, hogy szembenézzünk azokkal az elképzelésekkel (hiedelmekkel? rögzült sémákkal?), amelyek bennünk élnek az evangélistákról és Jézusról, vagy más összefüggésben: emberről és Istenről.

E rövid ismertetőben legyen elég egyetlen példa, amely rávilágít arra, hogy mennyire fontos Gromon András munkája. A „Nyelvészet” fejezet egyik rövid írásában (364–370. o.) a Szerző alapos kutatómunkával cáfolja meg Mt 5,3 jól ismert és szinte minden modern fordításban követett értelmezését („Boldogok a lelki szegények”), amikor számba veszi a lélek (*pneuma*), a *tó pneumatici* kifejezés, valamint a szegény (*ptókhosz*) előfordulásait az evangéliumokban. Megállapítja, hogy e vitás szöveghelyet kivéve a *tó pneumatici* minden előfordulása Isten Lelkére vonatkozik, ahogy a *ptókhosz* is minden körülmények között anyagi (és sosem „lelki”) szegénységet jelent,